РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week:
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза . -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., второк 19-го червня 1917. Ч. 71. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, June 19, 1917. No. 71.

ДУМА ВЗИВАЄ ДО НАСТУПУ ПРОТИ НІМЦІВ.

Конґрес відкинув предложенє Німців в справі завішеня оружа.

Війска аліянтів розпочали відворот на боєвім фронті коло Солуня.

АМЕРИКАНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЖАДАЄ 600 міл. дол. НА БУДОВУ ЛІТАКІВ.

МИРОВІ УСЛІВЯ НІМЕЦЬКИХ СОЦІЯЛІСТІВ.

СТОКГОЛЬМ, 16. червня. — **Голяндсько-скандинавський комітет оголосив мирові услівя Німеччини, предложені делеґатами німецької соціялістичної більшости.**

Заява німецьких соціялістів звучить:

„**Німецька соціял-демократія домагаєть ся мира через взаїмне порозуміне.** Як вона домагаєть ся ґарантій свобідного політичного, економічного і культурного розвою німецького народа, таксамо вона осуджує нарушенє житєвих інтересів других народів. Лише через такий мир уможливить ся, щоби народи позбули ся атмосфери ворожого напруженя і посьвятили всі свої сили для суспільного розвою і розвою найвисшої національної і людської культури.

„**Виходячи з тої точки, ми годимо ся з проєктом Ради в Петроґраді щодо мира без заборів і без відшкодовань. Основою мира мусить бути право народів рішати про свою власну долю.**

„З огляду на ріжні предложеня ми займаємо отсе становище:

„1. **Ми противимо ся всяким насильним заборам. При зміні і реґуляції границь через взаїмне порозуміне треба полишити остаточне рішенє населеню дотичних земель.** Інтересоване населенє має рішати, чи воно хоче перейти під пановане другої держави чи ні.

Зовсім зрозумілим є зворот Німеччині забраних їй кольоній.

„2. **Вимушуване відшкодованя мусить бути відкинене,** бо воно буде означати знищенє одної або другої, або обох воюючих сторін. **Через економічну неволю одної держави над другою тривалий мир є неможливий.**

„3. Що тичить ся справи звороту занятих земель, заявляємо, що ми **годимо ся на зворот тих земель під зглядом політичним, однак відкидаємо всякі жаданя щодо відшкодованя за знищеня підчас війни.** Шкоди є заподіяні приятелем і ворогом і дуже трудно буде розслідити, о скільки тут завинила одна або друга сторона. Односторонне заплаченє за шкоди не буде нічим иншим, як укритим военним відшкодованєм.

„4. **Під правом національного самоопредїленя** (право народа рішити про свою власну долю) **розуміємо право народів берегти свою державну независимість або її відзискати. Нашим бажанєм є, щоби Бельгія була независима.** Бельгійське королівство не має позістати під Німеччиною, але воно також не може остати наємником Англії або Франції. **Щодо Сербії і инших балканських країв ми годимо ся вповні зі заявою наших товаришів з Австро-Угорщини.**

„**Другій ґрупі народів,** які втратили свою давну самостійність, але її підчас війни назад осягнули, **як приміром Польща і Фінляндія, не можна відмовити права самоопредїленя.**

„**Таксамо маєть ся справа з третою ґрупою давних независимих держав,** які вже давнійше впали жертвою імперіялістичного поневоленя, **як приміром: Ірляндія, Єгипет, Індії, Тріполіс, Мароко, Тибет і Корея.** Німецька соціял-демократія висказує тим народам в їх змаганях до независимости повну симпатію.

„Щодо Альзації і Льотаринґії то треба сказати, що тих країв не можна ніколи вважати независимою державою. Девять десятих частий населеня говорить по німецьки, а лиш одна десята по французьки. **Альзація і Льотаринґія належали вже давнійше політично й етноґрафічно до Німеччини; лише через насильство були вони злучені з Францією.** На підставі мира в 1871 р. прийшли сї краї назад в посїданє правного властителя. Тому є неправдою говорити про якісь історичні права Франції до Альзації і Льотаринґії. Насильне здобутє Францією Альзації і Льотаринґії не було нічим иншим, як лише забаром.

„Німецька соціял-демократія домагаєть ся для Альзації і Льотаринґії тихсамих прав, які мають инші союзні краї німецькі".

Делеґати німецьких соціялістів домагають ся **міжнародних трибуналів і розоруженя.**

Вкінци жадають вони переведеня змін в міжнароднім праві, а іменно: заборонити вивіз амуніції і оружа невтральними державами; заборонити зоружувати торговельні кораблї; всі морські канали мають бути міждержавні; средства поживи і одїжи не мають піднадати під контрабанду; листи між державами воюючими а невтральними не піднадають під цензуру; цілковита свобода на мори; зиесенє тайної дипльоматії.

В РОСІЇ.

Російська дума домагаєть ся наступу.

ПЕТРОҐРАД, 17. червня.—**На тайнім засїданю думи принято резолюцію, яка взиває армію до безпроволочного розпочатя наступу.**

В принятій резолюції говорить ся, що заключенє окремого мира з Німеччиною або дальша военна нечинність на боєвім фронті була би звичайною зрадою Росії своїх союзників, якої будучі поколїня не простили би теперішній Росії.

Дума виявила погляд, що забезпеченє Росії і нею осягненої свободи залежить тепер від безпроволоної офензиви в тісній злуці зі своїми союзниками.

Конґрес відкинув предложенє Німців в справі завішеня оружа.

ПЕТРОҐРАД, 17. червня. —**На конґресї делеґатів робітничих і салдатських рад ухвалено відкинути всякі предложеня в справі окремого мира і видати проклямацію до народа з візванєм, щоби загал гуртував ся під прапором революції і скріпив военні сили для оборони свободи.**

В проклямації говорить ся про одержанє бездротної телеґрами від головного команданта німецьких союзних війск на східнім фронті, князя Леопольда Баварського, який заявив, що правительства осередних держав є готові заключити з Росією мир і жадають висланя делеґатів в справі мирових переговорів.

Конґрес ухвалив видалити з Росії соціяліста Ґріма.

ПЕТРОҐРАД, 17. червня. — На першім засїданю конґресу делеґатів робітничих і салдатських рад з цілої Росії, на якім вибрано президентом конґресу кн. Церетелія, **ухвалено 640 голосами проти 121 резолюцію в справі виданеня з Росії соціяліста, Роберта Ґріма, який в маю повернув зі Швайцарії до Росії і був прихильником окремого мира між Росією і Німеччиною.**

Конґрес висказав своє повне довіре міністрам-соціялістам, які засїдають в теперішнім кабінеті, виказуючи, що їх діяльність є згідна з інтересами російської революції і соціялістичної партії.

Кровава битва на улицях Кирсанова.

ПЕТРОҐРАД, 15. червня. — Місто Кирсанов, в тамбовській ґубернії, проголосило себе независимою републикою. Труніна, президента нової републики, увязнено. До Кирсанова вислано війска.

Підчас битви двох противних партій на улицях міста 8 осіб було убитих, а велике число ранених.

Плеханов представником зелізничих робітників.

ПЕТРОҐРАД, 15. червня. — **Соціяліст Ґеорґій Плеханов,** який недавно повернув з 35-лїтного засланя до Росії, **вибраний на представника зелізничих робітників** до Ради робітничих і салдатських депутатів.

Рада проти перенесеня фабрик з Петроґраду.

ПЕТРОҐРАД, 15. червня. — Рада робітничих і салдатських депутатів заявила ся рішучо проти наміреного перенесеня з Петроґраду фабрик, які працюють для народної оборони.

Робітники заявили, що сей намір вийшов зі середних і капіталїстичних кляс, щоби в сей спосіб позбути ся з Петроґраду революційних елементів.

Робітничі делеґати ухвалили резолюцію, котра каже, що **одиноким средством для полагодженя відносин між капіталом а працею є перебранє контролї зі сторони ради робітників і салдатів.**

—o—

Ще одно мирове предложенє Німеччини?

КОПЕНГАҐЕН, 17. червня. — **Німецьке правительство задумує зробити Росії ще одно предложенє в справі мира.**

Як кореспондент „Зєдиненої Преси" доносить, **німецьке правительство має намір предложити Росії завішенє оружа на час аж до переведеня в Росії виборів до установчих зборів.**

В сей спосіб думає німецьке правительство викликати в Росії більшу прихильність для Німеччини. Німецьке правительство має притім також ще й побічну гадку. Воно надієть ся, що по переведеню виборів і переведеню установчих зборів утворить ся в Росії нове правительство, з яким буде можна вести поважно переговори. Теперішне російське правительство вважають за нестійне і за неспосібне до веденя переговорів.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ:

Анґлійські війска розпочали відворот.

БЕРЛІН, 17. червня. — Німецький ґенеральний штаб оголосив отсей звіт з боєвого фронту в Македонії:

„**Над рікою Струмою Анґлійці опорожнили значне число сіл. Перед уступленєм Анґлійці спалили села".**

Аліянти мають намір зовсім опорожнити Балкан.

ПАРИЖ, 16. червня. — Справа военних операцій на Балкані була в останних часах часто предметом спільних нарад аліянтів.

Нині є загально звісною тайною, що і в політичних і військових кругах переважає гадка, щоби армію з Балкану перенести на инший терен війни, де можна би її з більшим пожитком ужити ніж на Балкані.

Подібно, як висадженє свого часу війск на півостров Ґаліполї, таксамо і нагромадженє війск в Македонії вважають великою похибкою Кіченера.

Панує загальне переконанє, щоби війска з Балкану перевезти до Франції, де вони є тепер конче потрібні, заки прийде там американська армія.

Заходить лише питанє, що зробити з війсками сербськими і з грецькими добровольцями Венізельоса. Деякі піддають гадку, щоби Сербів перевезти до Італії і Франції та дати їм там змогу бороти ся проти своїх ворогів. Щодо грецьких добровольців то великої трудности не буде, бо їх число не є значне.

Після обчисленя анґлійської адміралїції треба майже 2,000.000 тон кораблїв на удержанє армії, на Балкані.

В останних часах з приводу значної втрати в кораблях заходить потреба обмежити транспортові средства до можливо найменьших границь.

В ГРЕЦІЇ:

Відїзд бувшого короля з Атен відбув ся спокійно.

ЛОНДОН, 15. червня. — Телеґрами з Атен доносять, що відїзд бувшого короля з його родиною відбув ся зовсім спокійно. Вправді настрій серед населеня був напружений, але обійшло ся без проливу крови. Перед палатою зґромадила ся велика товпа народу, але король опустив палату задним виходом через город, де на нього чекав самохід. Короля враз з родиною перевезено до пристани. Король прибув на француськім корабли до острова Корфу, де пересів на военний корабель анґлійський.

Король удасть ся через Італію до Швайцарії, де приготовлено для його родини палату. Ходить чутка, що грецький король удасть ся на побут до Німеччини.

Новий грецький король зложив присягу вірности.

АТЕНИ, 14. червня. — **В день відїзду бувшого короля його син Александер зложив присягу вірности, яко новий король Греції.**

Тогосамого дня новий король видав проклямацію до грецького народу, в якій висказав надію, що грецький нарід доложить своїх старань, щоби освободити край від трудностий, серед яких він тепер находить ся.

Ходить поголоска, що бувший президент кабінету і деякі инші прихильники Німеччини будуть інтерновані на острові Мальта аж до кінця війни.

Грецький кабінет предложив новому королеви свою резиґнацію, що є лише звичайною формальностию. Кабінет позістане правдоподібно тойсамий. Він зберет ся небавом на засїданє, щоби виготовити проклямацію в справі амнестії.

Цісар Вільгельм потішає грецького короля.

БЕРНО (Швайцарія), 15. червня. — З Берліна доносять, що цісар Вільгельм вислав за посередництвом одного грецького посла за границею до бувшого грецького короля, Константина, телеґраму з виразом співчутя з приводу його усуненя з королївського престола:

„З обуренєм приймив я до відома негідний вчинок, якого допустили ся наші спільні вороги на Тобі і Твоїй родині. Запевняю Тебе, що позбавленє Тебе престола є лише хвилеве. При дальшій помочи Всемогучого зоружена рука Німеччини віддасть Тобі престол, якого Тобі жадна людська рука не сьміє рабувати.

„Війска Німеччини і її союзників пімстять ся на тих, котрі зухвало відважили ся наложити на Тебе свої злочинні руки. Маємо надію при найблизшій нагоді поздоровити Тебе в Німеччині.

„Тисяч сердечних привітів від
Твого Вільгельма".

—o—

Аліянти жадають від Америки людського матеріялу.

ЛОНДОН, 15. червня. — Г. Франклін-Бульон, член француської палати послів і предсїдатель спільної комісії аліянтів, котра приготовлює матеріяли на наради, які мають відбути ся в осени, вказав на дві головні справи, від яких буде залежати вислід великої европейської війни. Щоби аліянти були всилі завдати неприятелеви остаточний рішаючий удар, є конечним: **тісне співділанє у переводженю военних операцій і доповненє засобів людського матеріялу.**

Бульон представив загальне положенє отсими словами:

„Хоч ми про вислід війни не маємо найменьшого сумніву, то однак було би нерозумним закривати перед собою дійсність, іменно, що дорога до остаточної побіди є довга і що треба буде ще богато витерпіти.

„**Головним нашим нещастем було, що деякі наші найліпші пляни не вдали ся. Другим нещастем було, що з причини браку згідного співділаня і підпорядкованя своїх сил зроблено богато тяжких блудів.** В будучности мусимо вистерігати ся таких блудів. Мусимо бути приготовані на найгірше. **Ми мусимо евентуально приготовити ся також на те, що ми не одержимо цілої помочи від Росії,** хоч є ще повна надія, що в Росії змінить ся на ліпше.

„Ми мусимо співділати всі і разом. **У нас, у Франції, також справа людського матеріялу стає дуже пекуча. Франція пожертвувала своє мужеське населенє, а подібні втрати потерпіли наші союзники:** славна анґлійська армія на полях битви над Сомою, славна армія бельґійська у Фляндрії і славна армія румунська, що наставляла свою нагу груд проти зорушеного ворога. Тесаме можна би сказати й про хоробру Росію, яка втратила 3 міліони своїх синів на поли слави.

„**Тому наша радість є безгранична, коли довідуємо ся про те, чого довершила Америка з огляду на зорґанізованє людського матеріялу.** Більшу вагу ніж людський матеріял має її моральна постанова: не уступити з поля битви, доки визначені цїли не будуть осягнені.

„Ніколи не були цїли так ясно виложені, як се зробив президент Вілсон в останних кількох днях. Франція є горда, що президент Вілсон став її речником. Перед 140 роками бачили ми, що Америка боролася ся о свободу, і ми пійшли тоді за її кличем. Нині, коли відносини змінили ся навідворот, Америка йде нам на поміч. Америка мусить помогти нам держати ідеали, за котрі ми боремо ся, перед очима народів. Тому взиваємо сенат і палату послів вислати делеґатів на засїданє пять великих союзних парляментів".

—o—

600 міліонів долярів на будову літаків.

ВАШИНҐТОН, 17. червня. — **Военна рада предложила вчера на засїданю точний плян в справі утвореня сильної воздушної фльоти.**

Военна рада приняла предложений проєкт в цовній основі. Референтом був секретар війни Бекер.

В протягу сього тижня президент Вілсон зажадає від конґресу ухваленя нового военного кредиту в сумі 600 міліонів долярів на будову літаків.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
to United States:	В Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
to Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

За всї оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає. — Рукописий не звертасть ся.

З біжучої хвилі.

В Катеринославі відбув ся зїзд учителїв в справі українізації школи. Зїзд постановив безпроволочно перевести українізацію шкіл низших, середних і висших. Постановлено також орґанізувати курси української мови і лїтератури.

Московське „Русское Слово" доносить, що коли до Києва приїхав А. І. Ґучков, будучи ще тоді міністром війни, його привитав в імени Українців барон Штайнґель, посол першої російської думи, словами:

Український нарід очікує рішеня своєї долі від установчих зборів, котрі одинокі можуть розвязати питанє про заведенє в Росії державного ладу. Але я не буду укривати мрій і бажань цілого українського народу. **Він жде від установчих зборів автономії України!** Він вірить, що Росія буде збудована на федеративних основах.

На повисшу заяву барона Штайнґеля Ґучков відповів:

Я не можу говорити і щонебудь обіцяти в імени установчих зборів, які будуть скликані по розгромі німецького мілітаризму, але я вірю, що установчі збори знайдуть ті форми державної будови, котрі забезпечать свободу всім національностям, входячим в склад російської держави.

Редактор „Американского Русского Вѣстника", М. І. Ганчин, приходить поволи до голови по розум. В числї 22 (з 14. червня б. р.) на заяву „Просвѣти", що „ми (угорські Українці) не хочемо лишити Угорщину, нашу тисячлїтну рідну землю, і не хочемо прилучувати ся до Росії" — „Американскій Русскій Вѣстникъ" пише:

Ви крутарі! Та чи про се є мова? Ми також не хочемо відлучити ся від Угорщини, нашої рускої землї. Ми там хочемо жити і надальше. Ми хочемо відлучити ся від Мадярів і Нїмців; своєю долею хочемо управляти самі.

„Просвѣта" пише дальше, що злученє угорської Руси з Великою Росією не є можливе, бо нас лучать Карпати, галицькі Українці, Русини і Поляки.

Падлеци! Ми то знаємо і самі, що ми з Великою Росією лиш так можемо бути злучені, коли би її границї сягали аж по наші Карпати. Ми того ніколи не бажали, щоби бути злученими з московською або петроґрадською ґубернією. Ми бажаємо собі освободженя від Нїмців і Мадярів, а щодо Росії, ми можемо остати маленькою державою у великій всеросійській републиці, або ґубернією в Малоросії, або можемо творити одну републику з буковинськими, галицькими і малоросійськими Русинами — хоч ви їх Українцями називаете — і так дальше.

М. І. Ганчин і його „А. Р. Вѣстникъ" поволи починають спускати з тону, кажучи, що угорські „Русини" готові згодити ся, аби їх край був ґубернією в Малоросії...

Угорські Українці бачать тепер свій кардинальний блуд, який вони поповняли через довгі лїта, витрачуючи силу, час і працю на боротьбу з назвою „Україна" й „Українці". Ще й тепер, хоч вже є сьвідками, що ніякої Малоросії ані Малорусинів ані Русинів нема, а є лише Україна і Українці, угорські Українці не хочуть погодити ся з сим фактом і дальше держать ся вперто свого, не звертаючи уваги на справи важнійші, пекучійші і достойнійші. Час залишити таку боротьбу і погодити ся з фактом, що угорські „Русини" є Українцями; час вже взяти ся серіозно до визвольної роботи і не відкладати її.

Справа злуки угорської України з Великою Україною є дуже тяжкою до полагодженя. Ґеоґрафічне положенє може стати ся сильною перепоною у переведеню сеї справи в житє.

Опираючись на заяві українського конґресу в Києві, що границї України може означити лише пограничне населенє, угорським Українцям треба сильної внутрішної орґанізації національної, аби у відповідну пору могли сказати рішаюче слово.

Вага злуки східної Галичини з Україною.

В теперішній сьвітовій суматосї рішаєть ся доля й українського народу. Наслїдком небувалої зміни на російській Україні нема нічого дивного, що ми тепер нею більше інтересуємо ся. Але не треба забувати про инші українські землї, як далеко би вони від свого природного осередка не були і якого значіня би вони тепер не мали. Зі всїх українських земель донедавна судила доля віддихати найлекше галицькій Україні, яка всїми силами старала ся надолужити ті втрати, які поносили Українці в Росії. Послїдними часами сьміло можна було називати східну Галичину головним двигачем української національної сьвідомости і тут бив виразний живчик нашого народного житя. Всьо, що не зміщувало ся в російських кліщах, тікало до Галичини й знаходило собі там тепле приюте. Цїлу майже просьвітно-культурну і полїтичну роботу робило ся на ґрунтї галицькім. Українська струя, хоч била вічним жерелом на російській Україні, не мала спромоги прорвати тамошних перешкод і длятого переливала ся в Галичину, де доперва природним розвитком поширювала своє русло. Кажучи коротко, Галичина відіграла в послїдних часах дуже важну ролю в загальнім розвитку українського житя і тепер являєть ся вона тільки одним з дальших етапів на дорозї зросту нашої рідної культури. Щойно тими часами, коли закордонні братя дістали волю, про яку хиба в снї мріяли, вони переберуть на себе з галицької України ролю головного провідника, через що осередок нашого житя, природно, пересунеть ся над Дніпро. Не треба однак забувати про одно, а се, що які би події тепер на Україні не були, що сьвідчили би там про високий уровень національної сьвідомости, всеж таки в пересічній масі вона не тільки не дорівнує сьвідомости галицьких Українців, але що більше, треба ще буде посьвяти кількалїтної праці многих народних робітників, заки розвієть ся темрява минулого і поширить ся українська сьвідомість серед найширших мас. Без праці, самим тільки ходом сучасних подій, не осягнемо ще нічого.

Тому насуваєть ся тепер питанє: яке значінє для нас мала би злука східної Галичини з закордонною Україною? Без сумніву відповімо, що хоч би під Австрією ми, галицькі Українці, мали найкрасшу конституцію, а східна Галичина дістала найширшу для себе автономію, то все те не винагородить їй недостачі спільного полїтичного житя з її осередком. З другої сторони злука східної Галичини й части Буковини з Україною мала би ту користь, **що внеслаб там богато сьвідомого українського елементу, який, мов дріжджі в тїстї, помагав би поспішати розвиткови цїлої України. Тому перше понад всьо: злука східної Галичини з Україною має дуже а дуже велику національну користь.**

Побіч користи національної та злука набирає для нас ваги ще й з точки економічної. Як знаємо, в Росії буде розвязане тепер питанє земельне. Порішать його в сей спосіб, що повідбирають землї від великих властителів, порозділюють їх на рівні части і порозодають безземельним селянам після засади: „Земля для хлїбороба". Всї ми знаємо, що найкрасші землї, пасовиска й лїси загарбали собі безправно, ще за часів польського панованя в східній Галичині, польські дідичі. **На земли опираєть ся цїла сила Поляків по цїлій Україні і порішенє земельного питаня не тільки на Україні, а й у східній Галичині приведе з собою й розвязку питаня національного, усуваючи вплив польських і московських дідичів.** Коли би східну Галичину прилучено до України, то певно заведено би там такі порядки, які будуть і за кордоном, то значить: повідбирано би дідичам землї, лїси й пасовиска і порозділювано би їх межи селян. **Брак землї був для нас, Галичан, одинокою причиною нашої економічної нужди, перед якою ми тікали до Прус або в Америку. З двох найголовнійших мотивів, а се національного й економічного, ми, галицькі Українці, повинні всїх сил доложити, щоби східна Галичина й українська частина Буковини були прилучені до України, що буде запорукою найкрасшого нашого житя на будучність.**

НЕПОТРІБНЕ БАЛАМУТСТВО.

Сього року має відбути ся 14-та з ряду конвенція У. Н. Союза. **Ніхто з головних урядників нашої орґанізації ніколи не думав, аби ту конвенцію відкладати,** а помимо того вийшло непотрібне баламутство.

Минулого року конвенцію У. Н. Союза відложили відділи нашої орґанізації, а не головні урядники (як дехто в своїм заслїпленю думає), хоч вони могли се зробити самі, на підставі відповідного параґрафу в статутї У. Н. Союза. В своїм часї ся справа була дуже докладно обговорена в „Свободі", а в урядовім протоколї було оповіщено, скільки відділів нашої орґанізації домагали ся відложеня конвенції. Вислїдок голосованя відділів був такий, що **конвенцію У. Н. Союза відложено на 1917, отже на біжучий рік.**

І всьо було би добре, не було би ніякого баламутства, як би деякі люди мали більше розуму ніж злоби...

Як усї члени нашої орґанізації так і др. Сїменович з Шікаґо знає дуже добре, що **конвенція У. Н. Союза має відбути ся сього року,** але він уважає за відповідне, щоби сю конвенцію на якийсь час відложити. Причини за відложенєм конвенції др. Сїменович оголосив у 61-шім числї „Свободи". (з 26. мая б. р.).

Три перозважні члени У. Н. Союза і один відділ зрозуміли статю д-ра Сїменовича так, що то не др. Сїменович, але головний уряд нашої орґанізації піддає гадку відложеня конвенції. Ми не знаємо способу думаня тих членів, але не можемо зрозуміти, чому головний уряд У. Н. Союза має відповідати за те, що написав зі своєї власної волї др. Сїменович. Тут завинила хиба редакція „Свободи", що не кинула проєкту д-ра Сїменовича до коша, але помістила його в часописи.

Кождий з нас знає і розуміє, що **конвенція У. Н. Союза відбудеть ся в жовтни біжучого року.** Чи супроти того ясного факту заходить яканебудь потреба, щоби домагати ся скликаня конвенції в біжучім роцї? Пощо і в якій цїли може хтонебудь жадати того, що в засадї є вже порішене? В тій справі можуть мати голос лише ті люди, котрі з дотичної постанови є невдоволені, отже ті члени У. Н. Союза, котрі з якихось-там причин бажають відложеня заповідженої конвенції.

Чи деякі члени нашої орґанізації дотичної справи не порозуміли, чи були чим заслїплені, чи руководили ся злою волею або й злобою — ми в те не входимо... Але для заспокоєня побаламучених людий подаємо отсим до відома, що ані один з членів головного уряду У. Н. Союза не думає робити якогонебудь замаху на права і привілеї загалу членів нашої орґанізації. **В своїм часї головний уряд, зглядно екзекутива У. Н. Союза оголосить відповідну конвенційну програму і зробить усьо так, як сього вимагає статут нашої орґанізації.** Отже ми не бачимо ніякої розумної причини, чому то деякі члени У. Н. Союза ширять між людьми непотрібне занепокоєнє і баламутство, що ось то — мовляв — головний уряд У. Н. Союза має намір допустити ся на членах нашої орґанізації насильства...

РОДИМЦЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА, БО СЕ ОДИНОКА І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРҐАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦЇ!

„РОСІЯ НАХОДИТЬ СЯ ДОПЕРВА В ПЕРЕДОДНИ РЕВОЛЮЦІЇ".

Ґустав Стефен, професор національної економії на університетї в Ґотенбурґу (Швеція), висловив погляд, що „Росія находить ся доперва в передодни революції".

„Хоч давне правительство є поваленє — говорить проф. Стефен — і хоч наслїдки сього будуть мати величезне значінє для будучности, то помимо того революції зовсїм не можна вважати нинї за успішну.

„Якраз щойно піднесла ся заслона на сценї, на якій має відограти ся драма. Навіть її цікавого початку годі здогадати ся.

„Нинїшний стан можна вважати за тиху боротьбу двох ґруп. Одна ґрупа складаєть ся з аристократії і капіталїстичних кляс; друга зі селян і жовнїрів. Обі ґрупи відбувають свої засїданя в Петроґрадї. Перша з них називаєть ся провізоричне правительство, друга — Рада робітників і салдатів. З огляду на те, що перша з них є властию державною, а друга стараєть ся здійснити бажаня пролетаріяту, тому конфлїкту між обома полагодити не можна.

„Провідним духом революції є Мілюков, котрий в дїйсности є аґентом і представником капіталїстичної кляси. Однак до провізоричного правительства належить також Керенський, на котрого звернули свої очи всї поступові елементи і видять в нїм надію Росії.

„Мілюков і Керенський вели від двох місяців боротьбу між собою по тихо. Можливе є, що вони зможуть ще якийсь час оминути боротьбу явну. **Але між тими, котрі приготовили дійсну революцію, в якій візьме участь цїлий російський нарід, а між представниками революції удаваної, мусить прийти до боротьби безуслівно.**

„Нинїшний стан в Росії є лише переходовий.

„Найважнїйша задача, яка в Росії чекає полагодженя, є і буде справедливий поділ землї.

„Селянин в Росії жадає своєї пайки землї і лише в тім напрямі він витворив у собі зрозуміне свободи і рівности.

„Коли Александер II. освободив Сербів, він зробив без сумнїву благородне дїло. Однак блуд був у тім, що освободженим Сербам не дано стільки землї, щоби з неї можна було виживити ся.

„Нинї говорить ся тесаме в Росії. Говорить ся, що селянам в Росії треба продати потрібну для них землю.

„Але російські селяни не будуть ждати, аж доки їм землї не будуть продавати. Вони візьмуть всю землю, якої потребують, силою.

„Надійшов великий зворот в житю російського народу. Розпочала ся нова історична доба в сьвітї, подібно як доба старого Риму, нїмецької реформації і француської революції.

„Росія не стане в половині дороги і не вдоволить ся комедією, яка відграєть ся нинї у Петроґрадї".

ШАНУЙТЕ СВОЄ НАРОДНЕ ДОСТОЇНСТВО!

Як відомо, в нюйорськім стейтї відбуваєть ся тепер військова конскрипція, про котру ми вже кількома наворотами писали і виясновали всьо, що треба. Загал наших читачів знає дуже добре, як відповідати на дотичні питаня у конскрипційній справі, але знайшли ся між нашим народом такі — скажім легкодухи, що на одно дуже важне питанє не відповідають так, як повинен би відповісти чесний, сьвідомий свого народного достоїнства чоловік. Доказом того нехай послужать дві низше наведені дописи.

Наш дописуватель з місцевости Амстердам, Н. Й., пише:

СХАМЕНІТЬ СЯ!

„Лїпше пізно, як ніколи" — каже наша народна приповідка. В нюйорськім стейтї відбуваєть ся тепер реґістрація, яка буде тривати аж до 25. червня с. р. Є богато наших Українців, котрі ще доси не знають, як відповісти на деякі питаня.

Я був наочним сьвідком, що один з наших Українців в Амстердам, Н. Й., на питанє: „Якою мовою говорите?" відповів: „По руськи і по польськи". Осудїть самі, чи то добре, чи нї? Та нї, бо реґістраційний клерк записав: „Russian and Polish".

Наші часописи усею силою старають ся о те, щоби чужинцї довідали ся як найбільше про наш нарід. Ми мали вже свій „Український День" в Америцї, отже Злучені Держави знають дещо про українську народність і признають її. Колиж є на сьвітї українська народність, то чому не має бути української мови?...

Я апелюю до тих Українців у нюйорськім стейтї, котрі ще доси не реґістрували ся, щоби вони на питанє: „Якою мовою говорите?" відповідали явно і славно: **„Українською (Ukrainian)",** а доперва потім вичисляли всї инші мови, які уміють.

Матерна мова повинна стояти на першім місци!

Ми не повинні встидати ся своєї матерної мови, бо тимсамим ми понижаємо і зневажаємо нашу матїр, котра нас тої мови учила, і нашу народність, і самих себе, бо стаємо ся прямо ренеґатами нашого 40-міліонового українського народу.

Може, таксамо як і в нашій місцевости, є подекуди конскрипційними клерками Поляки, котрі раді би натворити в Америцї як найбільше своїх земляків і через те дуже тїшать ся тим, коли галицький Українець назве себе Поляком. А наш чоловік того не бачить, що ніякий на сьвітї Поляк не назве себе Українцем.

Гей, люди, майте розум! Доки ви ще будете рабами чужинців, і то ще наших національних ворогів? Де ваша совість, де народна честь? Схаменїть ся, люди!

В. Ч.

Читач „Свободи" з Гудсон, Н. Й., просить нас о поміщенє отсеї новинки:

Тут у нас в Гудсонї відбуваєть ся конскрипція, при якій питають між иншим, до якої хто народности належить. Богато наших людий не знають, що вони заодні.

Одного дня я був у конскрипційнім льокали і мав нагоду бути сьвідком ось-такої події: Запитали одного чоловіка, до якої народности він належить, а той бідака не вміє читати, тай не знав, що на те питанє відповісти. Присутний при тім один чесний чоловік, Никола Пелех, підповів йому, щоби він відповів: Українець з Галичини. З другого боку підступив до запитаного К. Ш., котрий не вміє нї читати нї писати, і радить: „Кажи, що ти є Поляк, бо то все одно".

Чи не встид, не ганьба такому чоловікови, котрий є Українцем (К. Ш. сам сказав перед Пелехом, що є Русином-Українцем з Галичини), іти на службу Поляків?

Дорогі Братя! Не встидайте ся імени своєї народности, бо хто ся свого встидає, того Бог карає!

Гудсонець.

Вістка з Сибіри.

Пан Іван Білобрам з Джерзи Сіти дістав ононї лист від свого старенького батька, котрого в характері цивільного закладника царський уряд забрав був зі Старого Самбора в Галичині і вислав етапом аж на Сибір, до села Ново Ілїнское, де він і доси перебуває. Лист писаний 31. марта б. р. і заключає в собі побіч родинних справ ось-такі цікавійші для загалу реченя:

„По зваленю в Росії реакційного правительства і оголошеню волї і свободи всї російські засланцї виїхали з Сибіри в Росію, на родину, а лишили ся тільки Австрійцї і Нїмцї — по цїлій великій Сибіри кілька тисяч народу.

„Я написав кілька листів до комітетів на Україні, щоби вони старали ся хоч нас, галицьких Українців, забрати з Сибіри на Україну, але не знаю, чи се поможе; мабуть треба тут сидїти аж до укінченя війни.

„Тут єще нова зима, з досить кріпкими морозами і снїгами, і так буде аж до кінця цьвітня. Відтак дуже скоро, бо в протягу двох тижнїв, гинуть снїги, тають леди і наступає чотиримісячне лїто. У вересни є ніби осїнь, а з початком жовтня вже наступає кріпка зима.

„Я Богу дякувати здоров, але зима страшенно менї навкучила ся; коліб не книжки, котрі дістаємо з України, то не знаю, як би сю неволю перебути.

„Хоч в Росії був неспокій, то тут в Сибіри цїлком спокійно. Нове правительство урядує і можна сподївати ся, що не буде дальше жадної заверухи".

АФОРИЗМИ.

Думки кермують сьвітом.

—o—

Запишіть се у ваших серцях: кождий день в роцї є найлїпшим днем.

—o—

Не трать нинїшного дня, бо він ніколи вже не верне назад.

—o—

Зрозумій правдиве значінє часу; лови і тїш ся кождою хвилею. Не відкладай нічого до завтра, що можеш зробити нинї.

—o—

Коли час є найцїннїйшим добром, то страта часу є найбільшою розтратностию; страченого часу не вдасть ся ніколи відзискати.

ВИКАЗ ЖЕРТВ
ЗІБРАНИХ З НАГОДИ „УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ".

Жертви надіслали отсї комітети:

Elizabeth, N. J.	$ 1.300.00
Buffalo & Lackawanna, N. Y.	449.19
Paterson, N. J.	447.15
Monessen, Pa.	427.03
S. Pittsburgh, Pa. (парохія Всч. о. Ганулї)	282.03
Portland, Oregon	210.00
Cleveland, Ohio (додатково)	85.21
Jeannette, Pa.	72.16
Farrel, Pa.	21.30
Passaic, N. J. ((Павло Барна з весіля)	3.25
Разом	$ 2.897.26
Попередно оголошено	40.683.52
Загальна сума	$43.580.78

Ще поверх 25 комітетів не прислало рахунків і гроший.

Отсим пригадуєть ся Хв. Комітетам, щоби старали ся як найскорше покінчити рахунки з уладженого у своїй місцевости „Українського Дня" і прислали точний звіт зі зібраних жертв на „Касовім звіті", який кождий Комітет одержав.

Чеки (дрефти, моніордери) треба виповняти так:

FEDERAL TRUST CO. OF NEWARK
(for Ukrainian Relief Fund).

Касові звіти враз з чеками належить посилати на адресу:

REV. E. SYDORIAK,
42 Van Buren Street, Passaic, N. J.

До касових звітів належить долучити також спис колекторів і ними зібрані квоти.

На разі подаємо лише загальний звіт з надісланих жертв. Точний звіт з кождої місцевости з окрема розпічнемо оголошувати, скоро лише всї комітети надішлють свої викази. Звертаємо увагу комітетів, що деякі з них прислали вже гроші і касовий звіт, але не прислали доси спису осіб які займали ся збиранєм жертв. Просимо їх, щоби вони викази осіб як найскорше надіслали.

Українська Рада в Америці.

ДОПИСИ.

З DETROIT, MICH.
„Перехитрили, або Пошились в дурні".

В неділю, 27. мая б. р., товариство „Бандурист" відіграло дуже гарну штуку, оперетку М. Кропивницького п. з. „Перехитрились або Пошились в дурні". Штука випала загально добре. Розумієть ся, що не всї аматори вивязали ся зі своїх роль, як сього вимагає штука, одначе було би гріхом вимагати щось лучшого від звичайних фабричних робітників, котрі помимо тяжкої праці у вільних хвилях посьвячують ся українській театральній штуці, чим дають спромогу нашому вже майже на-пів винародовленому загалови побачити на сцені і свою рідну українську штуку.

Найлучше зі своєї задачі вивязав ся п. Ю. Геник, котрий грав ролю Кукси, богатого мельника. Сей комік своєю фізичною поставою і відповідними артистичними рухами так одушевляв публику, що кожду його появу на сценї публика витала грімкими оплесками. Пан Ю. Геник відіграв ролю Кукси, як заводовий артист. Роля Дранки випала вже слабше (п. Найдан). Сама фізична будова п. Найдана не відповідала ролї Дранка (коваля) і треба було звернути більше уваги на його характеризацію. Ролї Антона, наймита Кукси (п. Д. Атаманець), і Василя, наймита Дранки (п. С. Корда) випали добре, лише Антонови треба було більше любовного чутя підчас розмови з Оришкою на леваді. Ролю Горпини відіграла добре пані Е. Ковпакова, а ролю Оришки відіграла панна Ірина Піщаківна також добре, за що й дістала китицю цьвітів. Ролї писаря Скакунця (п. С. Мостовий) і пияка Нечипора (п. Т. Війтович) вийшли досить поправно. Щодо музики то треба було дириґента, а спів був би вийшов богато лучше.

Взагалї, як я висше згадав, штука випала досить добре. Видко, що режісер і аматори мали досить труду і праці, щоби штуку вивести як найкрасше, а се сьвідчить, що майже всї аматори вміли свої ролї на память і суфлєра зовсїм не було чути, як се часто-густо чуємо по инших представленях. Було би дуже пожаданим відіграти сю штуку ще раз, як не в Дітройт то в Гамтрамк, або навіть можна поїхати і відіграти в поблизких містах, де живуть великим числом Українці, як Ґренд Репідс або Клівленд.

Знаючи се, що вистава рідної штуки має для українського загалу велику вартість, як моральну так і матеріяльну, то товариству „Бандурист" належить ся щира подяка за його працю. Я від себе желаю сьому товариству як найкращих успіхів на просьвітно-драматичнім поли, вірючи, що згадане товариство при спільній волі і завзятости своєю витривалостию станеть ся головним чинником поширеня української культури на земли Вашінґтона.

Кореспондент.

ЗАКОН

ПРИНЕВОЛЮЄ ТЕПЕР УСЇ ЗАПОМОГОВІ ОРГАНЇЗАЦІЇ ПЕРЕВОДИТИ РЕФОРМУ. ТОМУ ВСЇ ВОНИ МАЮТЬ ТЕПЕР БОГАТО КЛОПОТІВ І ДЕЯКІ З НИХ НЕ ВИДЕРЖАТЬ. АЛЕ ПЕВНОЮ І ВЖЕ ДАВНО ЗРЕФОРМОВАНОЮ УКРАЇНСЬКОЮ ОРГАНЇЗАЦІЄЮ Є

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

Тому громадно вступайте в члени на підставі слїдуючої таблички:

Класа	A.	AA.	B.	C.	BB.	CC.
вік	на $250	на $500	на $750	на $1000	на $1500	на $2000
18	22	43	65	86	1.29	1.72
19	22	44	66	88	1.32	1.76
20	23	45	68	90	1.35	1.80
21	24	47	71	93	1.40	1.86
22	24	48	72	95	1.43	1.90
23	25	49	74	98	1.47	1.96
24	26	51	77	1.01	1.52	2.02
25	26	52	78	1.04	1.56	2.08
26	27	54	81	1.07	1.61	2.14
27	28	56	84	1.11	1.67	2.22
28	29	57	86	1.14	1.71	2.28
29	30	59	89	1.18	1.77	2.36
30	31	61	92	1.22	1.83	2.44
31	32	.63	95	1.26	1.89	2.52
32	33	65	98	1.30	1.95	2.60
33	34	68	1.02	1.35	2.03	2.70
34	35	70	1.05	1.40	2.10	2.80
35	37	73	1.10	1.45	2.18	2.90
36	38	76	1.14	1.51	2.27	3.02
37	40	79	1.19	1.57	2.36	3.14
38	41	82	1.23	1.63	2.45	3.26
39	43	85	1.28	1.69	2.54	3.38
40	44	88	1.32	1.76	2.64	3.52
41	46	92	1.38	1.83		
42	48	96	1.44	1.91		
43	50	1.00	1.50	1.99		
44	52	1.04	1.56	2.08		
45	55	1.09	1.64	2.17		
46	57	1.14	1.71	2.27		
47	60	1.19	1.79	2.37		
48	62	1.24	1.86	2.48		
49	65	1.30	1.95	2.60		
50	68	1.36	2.04	2.72		

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION,
P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

НАНТІКОК, ПА.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 24-го ЧЕРВНЯ 1917 Р.

— відбуде ся —

велике і дуже красне представлене зі співами, музикою і танцями,

„НАЗАР СТОДОЛЯ"

в польській гали „Сокола" на Іст Чорч стр., Нантікок, Па.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕРОМ.

Вступ $1.00, 50, 35 і 25 центів.

Чистий дохід на гр.-кат. церков св. О. Николая в Нантікок, Па.

71-72 КОМІТЕТ.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ" І ПРИЄДНУЙТЕ ЇЙ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

ЯК БОГАТО ПОЖИВИ ПОТРЕБУЄ ОДИН ЧОЛОВІК.

Богато жінок довший час в своїм житю практикують, які родзі і кілько поживи приготовити для свого чоловіка. Жінка вимірює поживу, приготовляє її радше для його апетиту нїж після знаня і досьвіду. А можна би лекше і таньше виживити родину, коли би страву приготовляло ся після принципу. Ми після принципу живимо худобу, але самі до тих принципів не хочемо привикнути.

Знавці поживи, які робили досліди на поживі, дають нам деякі вказівки і відповіди на питанє: „Як богато поживи потребує один чоловік?"

Дорослий мущина, який сповняє фізичну працю, потребує денно $1\frac{1}{4}$ фунта хліба, 2 унції масла, або смальцю, або иншої товщи; 2 унції цукру; 2 склянки меду або инших солодощів; $1\frac{1}{4}$ фунта сьвіжих овочів; 12 унцій такої поживи, як: мясо, яйця, риба, сир і т. п. Тут належить зачислити також і молоко, але щоби воно не було змішане з водою.

Чоловік, котрий працює тяжко на вільнім воздусі, потребує ще більше поживи ніж та, яку висше вимінено. Знова чоловік, який цілий день сповняє сидячу роботу, потребує меньше.

Повисша скількість поживи є відповідна для купців у склепах і взагалї для тих, чиї ноги цілий день не спочивають.

ПОСМЕРТНІ ВІСТИ.

Поляняк Іван, член від. 1. Вступив до У. Н. Союза 31. серпня 1915 р. Походив з села Кункова, пов. Новий Санч, Галичина. Помер на поломане крижий 5. цьвітня 1917 р.

Підлипчак Петро, член від. 4. Вступив до У. Н. Союза 27. лютого 1914 р. Роджений в містї Джерзи Сіти, Н. Дж., повіт Гудсон, Злуч. Держави. Помер на сухоти дня 16. цьвітня 1917 р.

Сачко Іван, член від. 4. Вступив до У. Н. Союза 30. цьвітня 1914 р. Походив з села Хлїбичі Лісні, пов. Коломия, Галичина. Помер на сухоти дня 1. мая 1917 р.

Романович Григорій, член від. 8. Вступив до У. Н. Союза 31. січня 1917 р. Походив з міста Надвірна, пов. Надвірна, Галичина. Забив ся в часї праці дня 3. цьвітня 1917 р.

Никулич Іван, член від. 12. Вступив до У. Н. Союза дня 25. грудня 1910 р. Походив з села Колонний, пов. Ценко, Галичина. Помер на сухоти дня 7. цьвітня 1917 р.

Дзиґош Ізидор, член від. 13. Вступив до У. Н. Союза 10. червня 1904 р. Походив з села Климківка, повіт Горлиці, Галичина. Помер на сухоти дня 29. цьвітня 1917 р.

Загаєвський Станіслав, член від. 38. Вступив до У. Н. Союза дня 31. січня 1912 р. Походив з села Острова, пов. Блона, Росія, Помер на запаленє 28. цьвітня 1917 р.

Сьміховський Антоній, член від. 160. Вступив до У. Н. Союза 28. лютого 1917 р. Походив з села Кобланн, пов. Блона, Росія. Помер на запаленє 28. цьвітня 1917 р. мая 1917 р.

Музичка Андрей, член від. 217. Вступив до У. Н. Союза дня 27. лютого 1914 р. Походив з села Пуків, пов. Рогатин, Галичина. Помер на жолудкову слабість дня 23. цьвітня 1917 р.

Чипіль Николай, член від. 251. Вступив до У. Н. Союза 26. серпня 1912 р. Походив з села Сушиця вижна, повіт Самбір, Галичина. Помер на запаленє дня 20. цьвітня 1917 р.

Гавришків Николай, член від. 278. Вступив до У. Н. Союза 30. липня 1912 р. Походив з села Пеняки, пов. Броди, Галичина. В наслідок потовченя при роботі помер дня 7-го цьвітня 1917 р.

Ференц Іван, член від. 360. Вступив до У. Н. Союза 30. жовтня 1915 р. Походив з села Шелин, пов. Перемишль, Галичина. Зістав забитий другим чоловіком дня 5. цьвітня 1917 р.

В. І. П.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сїй рубриці поміщуйте слідуючі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх свояків, краянів або товаришів.—Коли шукаєте зятя.—Коли бажаєте, щоб хтось дописав Вам, де є добра робота.—Коли потребуєте агентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерні, готелю або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дякоучителів і учителів музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешканє з харчом.—Коли продаєте свій бизнес або хочете купити чи обмінятись з ким.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Тиждень Американського Червоного Хреста.

Біжучий тиждень (від 18 до 25 б. м.) тутешні власти оголосили тижнем Американського Червоного Хреста. Розходить ся о те, щоби на фонд сеї організації зібрати в як найкоротшім часі суму 100 мільонів долярів. Ся сума є конечно потрібна на те, щоби дотична організація могла осягнути наміцені собою цілі. Американський Червоний Хрест постановив давати потрібну поміч не тілки жовнірам, але і їх родинам. З того фонду користати-муть переважно Американці, але не є виключені й инші народи, які з приводу сеї страшної війни найдуть ся у критичнім положеню.

Через цілий сей тиждень будуть збирати гроші на Американський Червоний Хрест всякими можливими способами і по всіх усюдах. В тій цїли розведено дуже широку і добре підготовану агітацію. Є надія, що в протягу біжучого тижня збереть ся по цілій Америці не тілько тих $100,000.000, але ще більшу квоту, бо гроший на цїли Американського Червоного Хреста треба дуже богато — бо й потреби будуть велики.

Віддїл Червоного Хреста в Джерзи Сіти розпочав незвичайно живу акцію, щоби в тім місті зібрати як найбільше гроша на згаданий висше фонд. Хто з милосерних людей в Джерзи Сіти має намір жертвувати якусь квоту на потреби сеї благородної інституції, нехай зашле свій даток на адресу головної канцелярії місцевого віддїлу Червоного Хреста: Campaign Headquarters, 8 to 10 Foye Place. Чеки треба виписувати на імя: William J. Field, Treasurer Jersey City Red Cross Campaign Committee.

Закон про шпигунство.

Проєкт про шпигунство, з виімком цензури преси, став ся законом в пятницю (15. с. м.) пополудни, коли президент Вілсон підписав під ним своє імя.

Повисший закон карає смертию або досмертною вязницею кождого, хто проти нього провинить ся. Під словом „шпигунство" розуміє ся не лише доноси неприятелеви про військові і стратегічні тайни, але також всяка робота, яка може оказати ся корисною для неприятеля.

Агітація проти конскрипції, критика робот правительства, розмови про дійсні причини війни — все се може бути уважане яко „поміч неприятелеви".

Тойсамий закон дає президентови необмежену силу контролї над вивозом конечних продуктів до невтральних держав. Досі зі Злучених Держав до невтральних держав вивожено споживні продукти в далеко більшій скількости, ніж сього дотичні держави потребували. Підозрівають, що невтральні держави перепродували сї продукти Німеччині. Англія зарядила в сїй справі строгу контролю на всі кораблі невтральних держав, але се нічого не помогло. Тепер закон про шпигунство раз на все заборонює таку перепродажу. Від нині Злучені Держави будуть продавати невтральним державам лише конечну скількість продуктів.

Отже невтральні держави є тепер змушені заперестати зносити ся з Німеччиною. Їх симпатії мусять відтепер бути по стороні аліянтів. Президент Вілсон буде тепер контролювати симпатії невтральних держав.

Закон дає президентови необмежену власть розказувати, куди які кораблі повинні відходити. Сю власть має президент не лише над американськими кораблями, але також над кораблями невтральних держав.

На основі сього закона президент може заборонити вивіз зі Злучених Держав всяких продуктів. Президентови дано в руки власть, яка зробила його тепер фактичним диктатором Злучених Держав. Що більше — він тимсамим держить у своїх руках всї невтральні держави. Котра держава провинить ся, можна зараз здержати туди вивіз споживних продуктів, угля і т. п. Тоді така держава мусить піддати ся волі президента Злучених Держав.

Одним словом: закон дав президентови власть цілковитої контролї над Злученими Державами.

З розправи Крамера, який дістав 3 роки арешту.

На розправі Луіса Крамера в Ню Йорку, Н. Й., який вів протиконскрипційну пропаганду, говорив його адвокат Г. Вайнбергер, що конскрипція противить ся засадам Крамера.

„Алеж пане адвокат, — заявив судія Маєр — я не хочу тут ніяких дурниць".

„Я не говорю дурниць — відповів адвокат. — Я цитую тут Блекстона, що він сказав про конскрипцію".

„Так, але Блекстон не має тут нїчого спільного з нашою конституцією — відізвав ся судія. — Я перестерігаю вас в останнє придержувати ся найновійших законів і в судовій сали не виголошувати ніяких політичних промов. Політики не можете обговорювати тут так довго, як довго я тут предсідателем!"

Відтак забрав слово сам оскаржений Луіс Крамер, кажучи, що він яко анархіст не може брати участи у війні. На сї слова відізвав ся судія, кажучи, що не хоче чути ніяких викладів про анархізм.

По короткій нараді присяжних судіїв Крамер дістав 36 місяців арешту і 10.000 долярів гривни.

Противоєнні заворушеня в Ню Йорку.

В пятницю (15. с. м.) пополудни нюйорська поліція заарештувала панну Ему Гольдман і Александра Беркмана в канцелярії „Но-Конскріпшен" (противконскрипційної) лїґи під ч. 20 Іст 125 улиця. Їх заарештовано за противоєнну агітацію. Арештованих забрали до вязниці, де Емма Гольдман розпочала голодовий страйк. Власти згодили ся випустити її під кавцію 25.000 долярів. По розправі відішлють її правдоподібно до Росії, відки вона є родом.

Тогосамого дня вечером в сали „Арлїнгтон" при Ст. Марк Плейс відбували ся наради робітників. На нарадах був присутний і провідник нюйорських зорганізованих робітників, Моріс Гілквіт. Нараз до сали війшла поліція, проти чого дуже остро виступив Гілквіт. Коли поліція зажадала ревізії реґістраційних посьвідок, Гілквіт на се згодив ся. Всі робітники мали реґістраційні картки, а мимо того були змушені опустити сали.

В суботу (16. с. м.) довкола нюйорського ратуша зібрала ся тисячна товпа жінок, протестуючи проти конскрипції і проти війни. Поліція старала ся розігнати їх, але число жінок чимраз збільшало ся. Почала ся бійка між поліцією і товпою. Жінки кусали полісменів зубами і кололи шпильками від капелюхів. Три жінки арештовано.

Не дістали горожанських паперів, бо не хочуть воювати.

В бруклинськім (Н. Й.) найвисшім суді відкинено декларацію Макса Льоренца, родженого Нїмця, який просив видати йому другі горожанські папери. Паперів не видано на основі заяви Льоренца, який сказав, що не піде воювати проти своїх братів.

Таксамо не видано других паперів Амелії Бютріс Мартін, родом з Англії, яка заявила, що цілковито противить ся війні.

Пять міліонів війска протягом року.

Генерал-майор Кларенс Едвардс, командант війск північного департаменту, заявив, що конскрипція з 5. червня є початком до загальної військової служби в Злучених Державах, та що протягом року до війска покличеть ся 5,000.000 людей.

Молоді хлопці підуть на фарми.

Департамент праці дістав телеґрафічне повідомлене, що в Каліфорнії зорганізовано 25-тисячну армію молодих людий, у віці від 18 до 21 літ, які кождої хвилі готові до праці на фармах.

В Пенсильванії, де ще організоване не покінчено, є вже 7.000 хлопців. Нюйорський стейт дає 2.000, а стейт Ню Джерзи обіцює дати 3.000 хлопців до фармерських робіт.

Аж в Ню Йорку знайшов свою біду.

Полковник Никола Рубашкін, російський артилерист, член артилерійної комісії, яка перебуває в Злучених Державах, зістав ранений в Ню Йорку наслідком удару автомобілем. Він мав вже ріжні пригоди. Був у японсько-російській війні і не був ранений. Їхав кораблем, котрий затопив ся, а Рубашкін виратував ся. В теперішній війні був в армії Брусілова через два роки і не був ані разу ранений. Аж в Ню Йорку попсув свій рекорд.

Бельгійська місія в Злучених Державах.

До Злучених Держав приїхала бельгійська місія під проводом барона Моншера, бувшого бельгійського амбасадора в Злучених Державах і теперішнього головного шефа політичного бюра бельгійських заграничних справ у Гаврі (Франція).

По довгих пошукуванях за дївчиною знайдено лише її трупа.

Дня 13. лютого б. р. пропала була без вісти 18-літна дївчина Рут Крюгер, ученица гімназії в Ню Йорку. Кількамісячні пошукуваня не придали ся на ніщо. Аж минувшого тижня пані др. Ґрейс Гюмістон, відома в Ню Йорку адвокатка, попала на слід пропавшої дївчини і знайшла її труп, закопаний глибоко в пивници Італійця Альфреда Коччія.

Сам Альфред Коччі втік недавно до Італії, де хотів вступити до армії, але його не принято. Ствердивши факт, що Рут Крюгер вже не жиє, донесено про се нюйорському говернорови Вітманови, а сей вислав до секретаря Ленсінга слідуючу телеграму:

„Прошу виставити ся о арештоване Альфреда Коччія, який мешкає під ч. 7 Полезія, Больона, Італія".

Загально сподівають ся, що в звязи з тим мордом вдасть ся викрити ще инші страшні морди, поповнювані протягом кількох років в Ню Йорку.

НОВИНКИ.

Монополь угля в Росії.

Тимчасове правительство рішило завести з днем 14. липня монополь угля.

Зразу має обіймати монополь копальні угля в донецькім окрузї (на Україні). Донецький округ числить поверх 1.500 копалень угля.

Причиною заведеня монополю угля є виключене спекулянтів, усталене цїни угля і рівномірне розділене угля по всіх центрах Росії. На переведене монополю угля ухвалило правительство суму 20 мільонів долярів.

Жид російським сенатором.

На місце уступившого члена російського сенату, Вінавера, назначено адвоката Жида Гуревича. (Сенат є найвисшою судовою інстанцією в Росії).

Англія хоче помилувати ірляндських повстанців.

Британійське правительство рішило ся оголосити амнестию Ірляндців, яких арештовано підчас ірляндського повстаня минувшого року. Правительство — як заявив Бонар Лов — подасть небавом своє рішене до публичного відома.

Нових 65.000 студентів покликано до німецької армії.

Із 73.000 студентів, які минувшої зими побирали науку в німецьких университетах, покликано тепер до армії 65.000.

ДО ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТЕАТРУ.

На спеціяльних зборах членів Укр. Народного Театру дня 12-го червня 1917 р., ухвалено скликати ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ членів Укр. Нар. Театру на день 19-го червня 1917 р., на годину 8-му вечером в льокали Української Бесіди, 72 Ст. Маркс Плейс. Просить ся усіх членів, щоби зійшли ся. — За збори членів Укр. Нар. Театру: Я. Корнат, пред.; С. Фесолович, секр.

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць май 1917 р.

УВАГА,

котру кождий місцевий Урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени, оголошені в рекордовім звіті за місяць маю 1917 р. як суспендовані або виключені за неплачене місячних вкладок чи з инших причин згідно з статутом організації, коли хотять і на далі бути членами У. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця червня) до своїх відділів і вписати ся наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця червня 1917, то в липню 1917 р. мусять виповнити нові аплікації (просьби о принятє), коли хотять бути членами У. Н. Союза, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю маю 1917 р. взяли переступні листи, а ще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мають се зробити в місяцю чорвни 1917 р., бо на другий місяць, т. є. в липню 1917 р. вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до У. Н. Союза тілько на підставі нових аплікацій (просьб о принятє).

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Вислоцький Гарасим.
В. 8. Черніховський Григорій, Мамчур Пилип.
В. 15. Смаліга Николай.
В. 18. Коваль Михайло, Окаль Текля, Чергін Анна, Кованець Дора.
В. 21. Гулячок Михайло, Петришин Сташко.
В. 23. Кривоніс Николай.
В. 24. Кушнір Михайло, Денега Константин, Фрингіт Михайло, Озарчук Семен.
В. 28. Присляк Іван.
В. 36. Цимбаліста Катерина, Полигонька Стефанія, Братусь Анна.
В. 37. Шийка Гелєна.
В. 49. Чорний Петро, Качала Петро, Троян Купріян.
В. 53. Опишків Теодозія.
В. 58. Михалик Петро.
В. 62. Волк Николай, Козак Іван.
В. 65. Лесняк Іван, Галайцьо Іван, Міськів Йосиф, Боднар Гілько, Патриляк Антін.
В. 67. Клим Іван, Саламон Юрій.
В. 69. Потажний Іван.
В. 72. Бетен Іван.
В. 74. Бойко Пилип.
В. 75. Савчин Николай.
В. 76. Горішний Іван, Леськів Николай, Пайонкевич Михайло, Горішний Йосиф, Давидчак Стефан.
В. 80. Галдевич Стефан.
В. 85. Поливка Теодор, Василик Юстина, Василик Петро.
В. 90. Смаль Нестор, Грабарович Калина.
В. 91. Шиян Стефан, Соха Марко.
В. 94. Бухта Василь, Солтис Іван, Пакуляк Ілія.
В. 95. Формага Юрій.
В. 96. Рудик Николай.
В. 97. Скірин Андрей.
В. 98. Соловський Йосиф, Соловський Стефан.
В. 100. Андрусяк Василь, Морозович Михайло.
В. 101. Славник Петро, Демко Іван, Блітскан Михайло, Клованич Юрій, Голодняк Федор.
В. 112. Гугрин Катерина, Дольна Марія, Смільчак Ева, Цап Феська, Свиж Катерина, Мельникевич Розалія.
В. 124. Тютко Николай.
В. 127. Любінський Василь.
В. 132. Будник Николай.
В. 136. Хома Петро, Кос Олекса, Ощипок Василь, Вірстин Михайло, Хома Іван.
В. 142. Станіславчик Павло, Прутар Михайло, Лескович Іван, Лескович Стефан, Станіславчик Войтіх, Сюцак Юліян.
В. 149. Пасечник Дмитро, Войтович Гринько.
В. 155. Стрихарська Марія.
В. 168. Гладун Кароліна, Гладун Фтома, Запоточна Паська, Космина Каська, Король Анна.
В. 170. Гасій Григорій.
В. 179. Медвідь Теодор, Добромильський Михайло.
В. 181. Задорожний Іван.
В. 211. Романов Антін, Буяновський Семен.
В. 213. Струк Катерина, Швед Василь, Макогон Петро, Комарницький Ігнатій.
В. 214. Дрогомиський Іван.
В. 217. Турчин Николай, Белей Дмитро, Ферканин Іван, Борушевський Теодор.
В. 218. Бусько Теодор, Плекан Василь, Гіль Григорій, Шиманський Михайло.
В. 220. Ковальчук Михайло, Брудний Стефан.
В. 233. Комарницька Юлія, Підгірний Дмитро.
В. 234. Гринишак Михайло, Сташко Іван.
В. 239. Шкодовський Максимиліян.
В. 241. Шевчук Андрей, Шевчук Іван.
В. 245. Мігус Прокопій, Калат Григорій.
В. 247. Грич Михайло, Бандуровський Василь.
В. 255. Гетчей Дмитро, Ворик Андрей.
В. 259. Максим Іван.
В. 283. Павліш Василь, Коковський Іван, Мрикву Семен.
В. 296. Бісковський Йосиф.
В. 300. Коземчак Іван, Вархола Стефан, Лаврук Григорій, Сироїт Василь, Русинко Еміліян.
В. 308. Юрків Іван, Щурик Стефан.
В. 316. Бойко Павло, Герега Стефан.
В. 317. Чернатович Ілько, Кишук Дмитро.
В. 321. Павлович Кость.
В. 323. Кірик Йосиф.
В. 324. Шепетюк Стефан.
В. 330. Комановський Іван, Паламар Николай, Натайовський Антін.
В. 341. Бохонок Василь, Гермак Іван.
В. 360. Кобза Фелікс, Ковтун Андрей.
В. 364. Венс Василь.
В. 369. Витичак Михайло, Витичак Текля, Костів Ол
В. 384. Жук Николай, Останчук Григорій.
В. 385. Гакалів Петро.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИНЯТІ.

В. 1. Ґручковський Іван.
В. 6. Рутковський Петро.
В. 12. Вабій Онуфрий.
В. 14. Козар Анна, Лучков Войтіх.
В. 21. Смик Теодор, Гнат Михайло.
В. 36. Кравець Анна.
В. 45. Івалів Павло.
В. 52. Пельц Гнат.
В. 54. Фіялка Стефан, Фіялка Анна.
В. 55. Попелюк Іван.
В. 59. Джус Іван, Зелік Олекса.
В. 76. Бортник Михайло, Лабанович Стефан.
В. 80. Савка Николай, Єдвак Михайло.
В. 87. Боцко Ілія.
В. 89. Кочманюк Ірина, Шкроптак Стефан, Кочманюк Кирило.
В. 101. Чупа Михайло, Суранович Федор, Адамов Константин.
В. 104. Сорока Петро, Пахуцький Броніслав, Пахуцький Павло.
В. 106. Соколовський Іван, Соколовська Магдалина.
В. 125. Косар Текля.
В. 128. Коцур Арехта, Савчин Мих., Савчин Таціянна.
В. 138. Блажийовський Василь.
В. 155. Сетнік Іван.
В. 170. Баречко Іван, Хома Іван, Хома Марія, Мах Еміліян, Вальчук Григорій, Горечко Павло, Грицишин Кость, Кальба Дмитро.
В. 186. Баволяк Михайло, Поточний Іван.
В. 221. Білинський Андрей.
В. 251. Щупак Андрей Щурко Михайло.
В. 283. Зобків Лесь.
В. 290. Виграновська Марія.
В. 301. Петрина Василь.
В. 316. Заблоцький Лука, Федик Дмитро.
В. 318. Глушак Анна.
В. 326. Когут Іван.
В. 330. Фенцур Дмитро.
В. 339. Магійович Теодор.
В. 350. Сленьк Йосиф, Сленьк Ева.
В. 360. Шведа Андрей.
В. 381. Раковицький Івна, Раковіцька Глов. Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ (КАРТАМИ) ЛИСТАМИ.

В. 5. Олійник Нестор.
В. 35. Романів Кость.
В. 42. Адзима Іван.
В. 53. Масляник Іван, Пацканик Михайло, Маланяк Григорій, Мацийовська Марія, Мацийовський Стефан.
В. 94. Шміт Василь, Колочак Кулч. Михайло.
В. 103. Магеровський Павло, Пунько Іван.
В. 127. Дідух Сенько.
В. 133. Поперак Василь.
В. 146. Гах Василь.
В. 147. Падус Іван.
В. 209. Попіль Анна.
В. 218. Пупіч Анастазія.
В. 239. о. Орун Захар.
В. 277. Димида Петро.
В. 283. Олійник Теодор.
В. 292. Боднар Николай, Москалюк Павло, Пашкевич Іван, Пашкевич Стефан, Пашкевич Петро, Билень Михайло.
В. 316. Пілющак Йосиф.
В. 354. Яріш Николай, Ярош Зофія.
В. 369. Онушка Іван (стар.).
В. 388. Мельник Демян.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИКЛЮЧЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Амбіцький Стефан, Кузмич Петро, Кулянда Филип, Кундрий Іван, Рапавий Теодор, Сьвентяк Франко, Хлєбовський Йосиф.
В. 5. Пиюк Стефан, Федорів Николай, Федорів Агафія, Федорів Марія.
В. 7. Костюк Петро, Кот Михайло, Гавловський Іван, Граничний Василь.
В. 15. Курочка Павло.
В. 16. Орищин Михайло, Орищин Анна.
В. 28. Бойчак Максим.
В. 30. о. Грувняк Василь.
В. 41. Баран Юрко, Кміть Іван, Перун Петро, Олех Григорій, Сенета Стефан.
В. 47. Комісар Василь, Махник Андрей, Махник Стефан, Белей Андрей, Лучка Михайло, Созанський Юліян, Зитичак Михайло, Яворський Николай.
В. 48. Фітяк Петро, Савик Николай.
В. 49. Волошиньский Петро.
В. 61. Душкевич Стефан, Потсобінський Антін.
В. 63. Пельц Теодозій.
В. 70. Писарчик Андрей.
В. 72. Швец Петро, Кравчишин Михайло, Ткач Іван.
В. 74. Гайовський Григорій.
В. 76. Станкевич Павліна.
В. 92. Ферлей Михайло.
В. 93. Приймак Розалія, Збич Григорій (Олекси).
В. 97. Худяк Семен, Зарицький Йосиф.
В. 103. Адамчук Михайло, Борецький Йосиф.
В. 104. Савків Гнатко.
В. 106. Бердій Олекса, Гнїздор Дмитро, Вашкевич саул.
В. 112. Гнатко Катерина.
В. 117. Чистух Ольга, Клюба Стефан, Тесаровський Николай, Канюка Марія.
В. 124. Косць Йосиф, Сохан Онуфрій, Білоус Теодор.
В. 125. Ковалишин Павліна.
В. 128. Ющишин Михайло.
В. 136. Тимчук Михайло.
В. 140. Лисяк Іван.
В. 142. Савончук Михайло.
В. 146. Пастернак Павло.
В. 151. Буштика Анна.
В. 155. Юрків Параньке.
В. 160. Лялька Николай, Поштаян Николай, Поштаян Максим.
В. 175. Лукач Андрей.
В. 186. Цмар Елисавета, Якубишин Марія, Кондаш Марія, Рушин Елисавета, Рущин Анна.
В. 191. Іванечко Михайло, Левандовська Марія.
В. 192. Кучмак Григорій, Шкабаницький Василь.
В. 205. Федорко Николай, Урам Теодор.
В. 217. Боднар Михайло, Цимбаліста Теодор (Івана), Кучок Николай, Дорофий Онуфрій, Ковба Іван, Ложечка Петро, Олійник Іван, Петрунишин Григорій, Підхомний Ілія, Савульський Николай, Цибух Михайло.
В. 221. Богачик Казимір, Макольондра Іван, Ласота Йосиф.
В. 223. Вацик Михайло.
В. 225. Білобрам Йосиф.
В. 230. Федаш Іван.
В. 235. Копина Анна.
В. 240. Сарахман Анна.
В. 241. Дераиця Василь, Онисько Михайло.
В. 243. Долгун Олекса.
В. 254. Салак Стефан.
В. 259. Долгун Стефан, Собусь Тома, Чорняк Андрей, Петраш Антін.
В. 270. Чорневий Теодор, Сьвідрик Петро.
В. 273. Голодюк Дмитро.
В. 277. Гриньков Василь, Мотиль Сенько.
В. 288. Базар Іван.
В. 290. Стельмах Михаліна.
В. 295. Іщук Павло.
В. 308. Квасюк Василь.
В. 316. Пачковський Павло, Герега Іван, Войчишин Андрей.
В. 318. Фанок Анна, Глющак Анна.
В. 321. Каламон Григорій.
В. 326. Молочник Теодор.
В. 330. Галяк Іван, Януш Демян, Стасишин Михайло.
В. 344. Приступа Іван.
В. 347. Бартон Йосиф, Гевчук Николай, Пипюк Домініка, Пипюк Григорій, Гевчук Текля.
В. 350. Лісова Параня, Сарафин Стефан.
В. 363. Кліщ Николай.
В. 369. Кулик Юрій.
В. 370. Мекуш Николай, Марцинюк Іван.
В. 381. Вовк Йосиф, Крайнячкин Михайло.
В. 388. Кіндратів Семен, Чайковський Йосиф, Кіндратів Таціянна.
В. 400. Винар Гаврих.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ.

В. 1. Ковальчик Йосиф, Копистянський Петро.
В. 27. Олійник Нестор.
В. 59. Палисник Теодор.
В. 68. Яріш Николай, Яріш Зофія.
В. 75. Шмит Василь.
В. 76. Балик Стефан, Лабанович Стефан.
В. 98. Гевчук Стефан.
В. 99. Малик Теодор.
В. 106. Соколовський Іван, Соколовська Магдалина.
В. 124. Онушко Іван.
В. 140. Пупіч Анастазія.
В. 146. Патра Андрей, Гривняк Сильвестер.
В. 147. Пастернак Николай.
В. 170. Кузів Іван.
В. 213. Пастущак Теодор.
В. 217. Буяновський Ігнатій.
В. 221. Дідух Сенько.
В. 225. Туркалик Михайло.
В. 229. Романюк Теодор.
В. 239. Бурак Григорій.
В. 245. Каралюс Дмитро.

Відділ 250 розвязаний.

В. 250. Маланюк Григорій, Мацийовська Марія, Мацийовський Стефан, Масляник Іван, Пацканик Мих. ст.
В. 259. Фрас Іван.
В. 288. Падус Іван.
В. 355. Рибавт Іван, Гах Василь.
В. 360. Артимко Яцко.
В. 370. Турчиняк Григорій, Турчиняк Параньки.
В. 391. Адзима Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 4. Сачко Іван.
В. 7. Бойчак Іван.
В. 13. Дзигош Ізидор.
В. 38. Загаєвський Станіслав.
В. 102. Кушнір Теодор.
В. 135. Іванцький Василь.
В. 160. Сьміховський Антін.
В. 220. Станько Іван.
В. 305. Фільовяк Юрко.
В. 360. Ференц Іван.

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю квітню 1917 р. було членів в Українськім Народнім Союзі	9.469
В місяцю маю 1917 р. принято нових членів до Українського Народного Союза	161
В місяцю маю 1917 р. принято наново в члени Українського Народного Союза	64
В місяцю маю 1917 р. принято з переступними листами з других відділів У. Н. Союза	32
В місяцю маю 1917 р. перейшло з инших кляс посмертного	4
Разом	9.730
В місяцю маю 1917 р. суспендовано за неплаченє місячних вкладок чи инших причин	137
В місяцю маю 1917 р. виключено за неплаченє місячних вкладок чи инших причин	26
В місяцю маю 1917 р. взяло переступні листи	39
В місяцю маю 1917 р. перейшло до инших кляс посмертного	4
В місяцю маю 1917 р. померло	10
Разом	216
З кінцем мая 1917 р. Український Народний Союз числив членів після шістьох кляс	9.514
З кінцем мая 1917 р. Український Народний Союз числив дітий членів У. Н. Союза	1.732
Разом	11.246

ПІСЛЯ КЛЯС І СУМИ ОБЕЗПЕЧЕНЯ:

Кляса A $250	388
Кляса AA $500	4.101
Кляса B $750	124
Кляса C $1.000	4.859
Кляса BB $1.500	37
Кляса CC $2.000	5
Дітий членів У. Н. Союза	1.732
Разом	11.246

Д. Капітула, гол. предс. У. Н. С.,
М. Угорчак, гол. рек. секр. У. Н. С.

Ант. П. Чехов.

ІЗ ЗАПИСОК ЗАГОНИСТОГО ЧОЛОВІКА.

Я чоловік серіозний і мій розум має напрям фільософічний. З заводу я фінансіст, вивчую фінансове право і пишу діссертацію п. з. „Минуле і будуче податку від собак“. Зрозумієте, що менї рішучо нема ніякого діла до дівчат, романсів, місяця і иньших дурниць.

Рано. Десята година. Моя мама наливає мені склянку кави. Я випиваю і виходжу на бальончик, щоби зараз таки взяти ся за діссертацію. Беру чисту картку паперу, мачаю перо в чорнилї і виводжу заголовок: „Минуле і будуче податку від собак“. Небогато подумавши, пишу: „Історичний огляд. Судячи по деяких замітках, які маємо в Геродота і Ксенофонта, податок від собак веде свій початок від...“

Та тут чую в високій степени підозрілі кроки. Гляджу з бальончика в долину і бачу дівчину з довгим лицем і довгою талією. Зовуть її, здасть ся, Наденька, або Варенька, що впрочім рішучо всьо одно. Вона за чимсь-там шукає, удає, *що не бачить мене і підспівує:*

„Помнишь ли ты тотъ нацѣвъ, нѣги (пестощів) полний...“

Я перечитую те, що написав, хочу продовжати, але тут дівчина удає, що завважала мене і говорить печальним голосом:

— Здорові були, Николаю Андреїчу! Уявіть собі, яке в мене нещасте! Вчера ходила туди і згубила дармовис від бранзелетки.

Перечитую ще раз початок своєї діссертації, поправляю хвостик при букві „б“ і хочу продовжати, але дівчина не успокоюєть ся.

— Николаю Андреїчу, — говорить вона — будьте ласкаві, відведіть мене домів. У Карелїних така велика собака, що я не рішаю ся йти одна.

Нічого робити, кладу перо і сходжу в долину. Наденька, чи там Варенька, бере мене під руку і ми йдемо в напрямі до її дачі.

Коли на мою долю випаде обовязок ходити під руку з дамою, або з дівчиною, то все я чомусь-то почуваю себе гачком, на якім повісили велику шубу: Наденька, чи там Варенька, вдача, кажучи між нами, пристрасна (її дід був Вірменином), має талант нависати на вашу руку цілим тягаром свого тіла, і як пявка, пригортати ся до боку. І так ми йдемо... Переходимо біля Карелїних і я бачу велику собаку, яка нагадує менї про податок від собак. Я з тугою згадую про почату працю і зітхаю.

— Над чим ви зітхаєте? — питає Наденька, чи там Варенька, і сама видає зітханє.

Тут я повинен дещо вияснити. Наденька, чи там Варенька (тепер я пригадую собі, що її зовуть Машенькою) відкись-то уявила собі, що я в неї влюблений, і тому вважає обовязком чоловіколюбства все глядіти на мене зі співчутєм і словами лічити мою душевну рану.

— Послухайте, — говорить вона, задержуючи ся — я знаю, чому ви зітхаєте. — Ви любите, так! Однак прошу вас іменем нашої дружби, вірте: та дівчина, яку ви любите, глубоко шанує вас! За вашу любов вона не може платити вам тимсамим, та чи винувата вона, що її серце давно вже належить до другого?

Ніс Машеньки червоніє і пухне, очи находять слезами; вона, очевидно, жде від мене відповіди, але, на щастє, ми вже прийшли... На терасі сидить мама Машеньки, жінка дубра, але з забобонами; глядить на схвильоване лице дочки, задержує на менї довгий погляд і зітхає, як би хотїла сказати: „Ах, молодіжи, навіть скрити не вмієте!“ Крім неї сидить на терасі кілька ріжноцьвітних дівчат, а між ними мій сусід по дачі, відставний офіцир, ранений в останній війні в лївий висок і в праве бедро. Сей нещасливий, подібно менї, взяв собі за ціль присьвятити се лїто літературній праці. Він пише „Спомини военного чоловіка“. Подібно, як я, він кождого ранку береть ся до своєї поважної праці та ледви успіє написати: „Я родив ся в...“ як під бальончиком являєть ся яканебудь Варенька, чи там Машенька і ранений раб божий вже взятий під сторожу.

Всі, що сидять на терасі, чистять для конфітур якісь-там надїнсовані яготи. Я розклоняю ся і хочу забирати ся, але ріжноцьвітні дівчата з писком ловлять мою шапку і жадають, щоби я лишив ся. Я сідаю. Менї подають тарілку з ягодами і шпильку. Починаю чистити.

Ріжноцьвітні дівчата говорять на тему про мущин. Сей пристійний, иньший гарний, але несимпатичний, четвертий був би нічого, як би його ніс не був подібний до наперстка і т. п.

— А Ви, *пане* Николаю, звертаєть ся до мене мама Вареньки — негарні, але симпатичні... У вашім лици є щось... Впрочім, — зітхає вона: — в мущинї головне не краса, а ум...

Дівчата зітхають і опускають очи... Вони також згідні, що в мущинї головне не краса а розум. Я низом гляджу на себе в зеркало, щоби пересьвідчити ся, на скільки я симпатичний. Бачу космату голову, космату бороду, вуси, брови, волоса на щоках, волосе під очима — цілий ліс, з якого, немов би вежа, виглядає мій солїдний ніс. Гарний, нічого казати!

— Впрочім, Николаю, ви возьмете своїми душевними прикметами, — зітхає мама Наденьки, як би підкріпляла якусь свою таємну гадку.

А Наденька терпить за мене, але в тойсамий час сьвідомість, що напроти неї сидить влюблений в неї чоловік, доставляє їй, очевидно, дуже велике вдоволене. Покінчивши з мущинами, дівчата говорять про любов; одна з дівчат встає і відходить. Ті, що остали, починають обмовляти ту, що відійшла. Всі находять, що вона глупа, незносна, гидка, що у неї лопатка не на місци.

Але ось, слава Богу, йде, вкінци, покоївка, яку післала моя мама, і кличе мене обідати. Тепер я можу лишити немиле товариство і йти продовжати свою діссертацію. Встаю і розклоняю ся. Мама Вареньки, сама Варенька і ріжноцьвітні дівчата окружують мене і заявляють, що я не маю ніякого права відходити, бо я їм дав вчера слово чести, що буду обідати з ними, а по обіді піду в ліс за грибами. Кланяю ся і сідаю. В моїй душі кипить ненависть, я відчуваю, що ще мінута/і — я за себе не ручу, вибухну, але делїкатність і страх, щоби не нарушити гарного тону, велять мені повинувати ся дамам. І я повиную ся.

Сідаємо обідати. Ранений офіцир, у якого з рани у висок витворило ся опаданє щок, їсть з теким видом, як би був захоставний і мав в роті вудила. Я роблю кульки з хліба, думаю про податок від собак, а що знаю свою загонисту вдачу, стараю ся мовчати. Наденька глядить на мене зі співчутєм. Кваскова зупа, язик з горошком, печена курка і компот. Апетиту нема, але я їм з делїкатности. По обіді, коли я один стою на терасі і курю, до мене підходить мама Машеньки, стискає мої руки і говорить, задихуючи ся:

— Але ви не попадайте в розпуку, Николаю... Се таке серце... таке серце!

Ідемо в ліс по гриби... Варенька повисла на моїй руці і притулюєть ся до боку. Мучу ся невиносимо, але терплю.

Входимо в ліс.

Послухайте, пане Николаю — зітхає Наденька — чому ви такі сумні? Чому ви мовчите?

Дивна дівчина: про що я можу говорити з нею? Що у нас спільного?

— Ну, скажіть щонебудь... — просить вона.

Я починаю придумувати щонебудь популярного, доступного її розумінию. Подумавши, говорю:

— Нищене лісів приносить велику шкоду Росії...

— Николаю — зітхає Варенька, і ніс її червоніє. — Николаю, я бачу, ви оминаєте вітвертої розмови... Ви немовби бажаєте карати своїм мовчанєм... Вам не відповідають на ваше почуванє і ви хочете страдати мовчки, в одиноцтві... Се страшно, Николаю! — кличе вона, хапаючи мене нагально за руку, і я бачу, як у неї ніс починає пухнути. — Що би ви сказали, як би та дівчина, яку ви любите, предложила вам вічну дружбу?

Я бормочу щось без звязи, тому, що рішучо не знаю, що їй сказати... — Вибачте: по перше я ніякої дівчини не люблю і по друге, на що менї могла би придати ся вічна дружба? По третє, я дуже загонистий.

Машенька, чи Варенька закриває лице руками і говорить в пів голос, як би про себе:

— Він мовчить... Очевидно він хоче жертви з моєї сторони. Та не можу я його любити, коли я все ще люблю другого! Впрочім... я подумаю... Гарно, я подумаю... Я зберу всі сили своєї душі і може ціною свого щастя виратую того чоловіка від мук!

Нічого не розумію. Якась кабалїстика. Ідемо дальше і збираємо гриби. Цілий час мовчимо. На лици у Наденьки вислів душевної боротьби. Чути лаяне собак, яке нагадує мені мою діссертацію, і я голосно зітхаю. Між корінями дерев я бачу раненого офіцира. Бідолаха в утомі кулїє на право і на ліво: з правого боку у него ранене бедро, з лївого висить одна з ріжноцьвітних дівчат. Лице виявляє покірність долї.

З ліса ідемо з поворотом на дачу пити чай, опісля граємо кроке та і слухаємо, як одна з ріжноцьвітних дівчат співає романс: „Ні, не любиш ти! Ні! Ні!“ При слові „ні“ вона кривить рот до самого уха.

— Шармант! — стогнуть остальні дівчата. — Шармант!

Слїдує вечер. Зпоза корчів виповзує гидкий місяць. У воздусі тишина і не приємно пахне сьвіжим сіном. Беру капелюх і хочу відійти.

— Маю вам ще дещо сказати, — значучо шепче менї Машенька. — Не відходіть.

— Перечуваю щось недоброго, але з делїкатности лишаю ся. Машенька бере мене під руку і веде кудись-то по алеї. Тепер вже ціла її стать виявляє боротьбу. Вона бліда, тяжко дихає і, як здаєть ся, має намір відорвати менї праву руку. Що з нею?

— Послухайте... — бормоче вона. — Ні не можу... Ні!...

Вона хоче щось сказати, але вагаєть ся. Але ось по лици її бачу, що вона рішила ся. Блискаючи очима, з опухлим носом, вона хапає мене за руку і говорять скоро:

— *Николаю, я ваша! Любити вас не можу,* але обіцюю вам вірність!

Опісля притулюєть ся вона до моєї груди і нараз відскакує.

— Хтось іде... — шепче вона. — Пращай... завтра о годині 11 буду в альтані... Пращай!

І вона щезає. Не розуміючи нічого, відчуваю томляче битє серця та йду до себе домів. Мене жде „Минуле і будуче податку від собак“, але працювати я не можу. Я бішений. Можна навіть сказати, я страшний. Чорт побери, я не дозволю поводити ся зі мною як з хлопчиком! Я загонистий і жартувати зі мною небезпечно. Коли приходить до мене покоївка, щоби покликати мене на вечеру, я кричу до неї: „Заберіть ся проч!“ Така загонистість обіцює мало що доброго.

На другий день рано. Погода дачна, с. є. температура низше нулї, різкий, холодний вітер, болото і запах нафталїни, тому що моя мама повиймала з куфра сальопи. Чортовий ранок. Нинї саме 7. серпня 1887 року, коли було затьмінє сонця. Треба вам завважати, що в часі затьміня кождий з нас може принести велику користь, хоч не є астрономом. Так кождий з нас може: 1) означити промір сонця і місяця. 2) нарисувати корону сонця, 3) змірити температуру, 4) помічати в хвилю затьміня зьвірята і ростини, 5) записувати власні вражіня і т. п. Се таке важне, що я покищо лишив на боці „Минуле і будуче податку від собак“ і рішив ся помічати затьмінє. Всї ми встали дуже рано. Цілий труд, який нас ждав, я поділив так: я означу промір сонця і місяця, ранений офіцир нарисує корону, а всьо останнє возьмуть на себе Машенька і ріжноцьвітні дівчата. Ось усі ми зібрали ся і ждемо.

— Чому буває затьмінє? — питає Машенька.

Я відповідаю:

— Сонїчні затьміня відбувають ся в тім случаю, коли місяць, обертаючи ся по екліптиці, міститъ ся на лінії, що лучить осередки сонця і землї.

— А що значить екліптика?

— Я вияснюю. Машенька, вислухавши уважно, питає:

— Чи можна крізь закопчене скло побачити лінію, що лучить осередки сонця і землї?

Я відповідаю їй, що ту лінію можна лише собі уявити, подумати.

— Коли вона подумана, — не вірить Варенька: — то як же на ній може поміститн ся місяць?

Не відповідаю. Я відчуваю, як від того наївного питаня збільшаєть ся моя печінка.

— Все те дурниця, — говорить мама Вареньки. — Не можна знати того, що буде, а в додатку ви ані разу не були на небі, то відки ви знаєте, що буде з місяцем і сонцем? Все те фантазія!

Але ось чорне пятно насуваєть ся на сонце. Загальний переляк. Корови, вівці і коні, задерши хвости і ревучи, в страху літали по полю. Собаки вили. Блощиці, уявивши собі, що настала ніч, вилізли із щілин і почали кусати тих, що ще спали. Діякон, який під сю пору віз до себе з города огірки, переляканий вискочив з воза і скрив ся під міст, а його кінь віхав з возом на чуже подвіре, де огірки зїли свині. Акцизний, що ночував не в дома, а заблукав на дачу, вискочив в однім білю, побіг між товпу і закричав диким голосом:

— Хто може, нехай спасаєть ся!

Богато дачниць, навіть молоді і гарні, розбуджені шумом, вискочили на улицю, не надягнувши черевиків. Звершило ся ще богато такого, чого я не рішаю ся оповісти.

— Ах, як страшно! — пищать ріжноцьвітні дівчата. — Ах! Се страшно!

— Пані, помічайте! — кричу я до них. — Час дорогий.

А сам я спішу ся та міряю промір... Згадую про корону і шукаю очима раненого офіцира. Він стоїть і нічого не робить.

— Що-ж ви? — кричу я. — А корона?

Він здвигає плечима і безномічно вказує менї *очима на свої руки. У бідолахи на обі руки на*висли ріжноцьвітні дівчата, притулюють ся до него зі страху і спинюють роботу. Беру оловець і записую час з секундами. Се важне. Записую ґеографічне положене місця мого помічаня. Се дуже важне. Хочу означити промір, але під сю хвилю Машенька бере мене за руку і говорить:

— Не забудьте-ж нині в одинайцятій годині!

Я беру свою руку і дорожачи кождою секундою, хочу продовжати помічаня, але Варенька судорожно бере мене під руку і притискаєть ся до мого боку. Оловець, скла, рисунки — все те валить ся на траву. Чорт знає що! Пора вкінци зрозуміти тій дівчинї, що я загонистий, що я, коли вибухну, стаю бішеним і тоді не можу за себе ручити.

— Я хочу продовжати, але затьмінє вже скінчило ся!

— Погляньте на мене! — шепче вона ніжно.

— О, се вже вершок глуму! Згодите ся, що така іґра людським терпінєм може кінчити ся лише лихом. Не обвиняйте тому мене, коли лучить ся щонебудь страшного! Я нікому не дозволю жартувати, глумити ся надімною, і чорт побери, коли я бішений; нікому не раджу близько підходити до мене, бо чорт його возьме цілком. Я готов на всьо.

Одна з дівчат, замітивши, імовірно, що я бішений, говорить, очевидно, з тою цілию, щоби мене успокоїти:

— А я, Николаю Андреєвичу, виповнила ваше поручене. Я помічала ссавців. Я бачила, що перед затьмінєм сіра собака пігнала за кіткою і опісля довго вертїла хвостом.

Так із затьміня не вийшло нічого. Іду домів. Завдяки дощеви не виходжу на бальончик працювати. Ранений офіцир заризикував вийти на свій бальон і навіть написав: „Я родив ся в...“ і тепер бачу крізь вікно, як одна із ріжноцьвітних дівчат тягне його до себе на дачу. Працювати не можу, бо я все ще розбішений і відчуваю битє серця. До альтани я не йду. Се неввічливо, але, згодите ся, що я не можу йти в дощ! О 12. годині дістаю письмо від Машеньки; в нїм докори, *просьба, щоби я прийшов, причім* звертаєть ся до мене на „ти“... О першій годині одержую другий лист, о другій третій... Треба йти. Але заки піду, я повинен подумати, про що я буду з нею говорити. Поступлю, як порядний чоловік. *По перше я скажу їй, що вона надармо уявляє* собі, що я її люблю. Впрочім таких річий не говорить ся жінкам. Сказати женщинї: „Я вас не люблю“ — таксамо неделікатно, як сказати письменникови: „Ви погано пишете“. Красше всього я *вискажу Варенці свій погляд на подружє.* Надягаю тепле пальто, беру парасоль та іду до альтани. Знаю свою загонисту вдачу і бою ся, щоби не сказати чогонебудь лишнього. Буду старати ся здержувати себе.

В альтані мене ждуть. Наденька бліда і заплакана. Побачивши мене, вона радісно викрикує, кидаєть ся менї на шию і говорить:

— Ну, наконець! Ти іґравш моїм терпінєм. Послухай, я не спала цілу ніч... Я все думала. Менї здаєть ся, що коли я пізнаю тебе близше, то... полюблю тебе...

Я сідаю і починаю викладати свій погляд на подружє. З початку, щоби не заходити далеко і щоби, по змозі, висловити ся коротко, я роблю маленький історичний огляд. Говорю про подружє Індіян та Єгиптян, опісля переходжу до пізнійших часів; кілька гадок з Шопенгавера.

Машенька слухає з увагою, але нараз, задля дивної непослїдовности ідей, вважає потрібним менї перебити.

— Николаю, поцілуй мене! — говорить вона.

Я подражнений і не знаю, що їй сказати.

Вона повторяє своє бажанє. Нічого робити, я підношу ся, і притулюю ся до її довгого лиця, при чім відчуваю тесаме вражінє, як колись в діточих лїтах, коли мене раз заставили поцілувати на панахиді мою померлу бабуню. Не вдоволяючи ся моїм поцілунком, Варенька підскакує і сильно обіймає мене. В тім часї при дверях альтани являєть ся мама Машеньки... Вона удає переляканy, говорить комусь „тссс!“ і щезає, як Мефістофель в зеркалї.

Подражнений і бішений я вертаю ся до себе на дачу. Дома я застаю маму Вареньки, яка зі слезами в очах обіймає мою маму, а моя мама плаче і говорить:

— Я сама того бажала!

— Опісля — як вам се подобаєть ся? — мама Наденьки підходить до мене і говорить:

— Нехай вас Бог благословить! А ти гляди, люби її... Памятай, що для тебе вона приносить жертву...

І тепер мене женять. В тім часї, коли я пишу ті стрічки, над моєю душею стоять дружби і підганяють мене. Сї люди рішучо не знають моєї вдачі! Прецінь я загонистий і не можу за себе ручити! Лихо побери, ви побачите, що буде дальше! Вести під вінець загонистого, бішеного чоловіка — се по мойому, таксамо нерозумно, як підсувати руку в клїтку до розяреного тиґра. Побачимо, побачимо, що буде!

— — — — — — — — — — — —

І так я жонатий. Всї мене здоровлять, а Варенька все притулюєть ся до мене і говорить:

— Зрозумій же, що ти тепер мій, мій! Скажи, що ти мене любиш! Скажи!

І притім у неї пухне ніс.

Я дізнав ся від дружбів, що ранений офіцир зручним способом утік від подружя. Він показав ріжноцьвітній дївчині лікарське сьвідоцтво, що завдяки рані у висок він умово ненормальний і тому, після закона, не має права женити ся. Ідея! Я також міг би предложити сьвідоцтво. Мій дядько пив запоєм, другий дядько був дуже розсіяний (раз замісць шапки надягнув собі на голову дамський зарукавок), тітка богато грала на фортепяні, а при стрічі з мущинами показувала язик. А до того ще моя у високій степени загониста вдача — є дуже підозрілим симптомом. Але чому гарні ідеї приходять так пізно? Чому?